

Broj: 01-229-9/21/R-3-223

Datum: 08.06.2021. godine

Na osnovu člana 32. stav 2. tačka 4. i člana 33. stav 5. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 68/20), člana 10. stav 1. alineja 9. Statuta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/10 i 107/19), člana 33. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/10) i člana 74. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 70/10 i 7/19) u skraćenom postupku rješavanja spora po zahtjevu Živka Tanasića iz Banje Luke, protiv Mješovitog holdinga "ERS" – MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, u vezi sa obračunom neovlašteno utrošene električne energije, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 3. redovnoj sjednici, održanoj 08.06.2021. godine, u Trebinju, donijela je

R J E Š E N J E

ODBIJA SE zahtjev Živka Tanasića iz Banje Luke od 11.03.2021. godine, kojim se osporava Račun za neovlaštenu potrošnju električne energije broj NF-19992818-8751-14792 od 31.01.2021. godine u iznosu od 2.617,01 KM, za mjerno mjesto ED broj 85041305, kao neosnovan, te je podnosilac zahtjeva dužan platiti iznos od 2.617,01 KM, Mješovitom holdingu "ERS" – MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 15.03.2021. godine, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) je primila zahtjev Živka Tanasića iz Banje Luke (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) od 11.03.2021. godine, protiv Mješovitog holdinga "ERS" – MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, RJ "Elektro distribucija" Banja Luka (u daljem tekstu: protivna strana), kojim se osporava Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-19992818-8751-14792 od 31.01.2021. godine u iznosu od 2.617,01 KM, na mjernom mjestu ED broj 85041305, u ulici Meše Selimovića 12-B, u Banjoj Luci. U zahtjevu se navodi da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno, da se predmetni poslovni prostor površine 15 m² nije koristio duži niz godina, te da je promijenio vlasnika dana 04.01.2021. godine, što je prijavljeno protivnoj strani. Podnosilac zahtjeva navodi da je na poslovnom prostoru monofazni priključak, da u njemu postoji jedna trofazna utičnica, da maksimalna potrošnja električne energije u ovom poslovnom prostoru ne može biti veća od 300 – 400 kWh u zimskom periodu, te osporava zaračunatih 13.944,042 kWh. Uz zahtjev je priložena raspoloživa dokumentacija.

Nakon razmatranja podnesenog zahtjeva, aktom broj 01-229-2/21 od 18.03.2021. godine

je od protivne strane, zatraženo izjašnjenje o zahtjevu i dostavljanje raspoložive dokumentacije.

U izjašnjenju protivne strane, koje je zaprimljeno u Regulatornoj komisiji, dana 19.04.2021. godine, je obrazloženo da je dana 04.01.2021. godine Živko Tanasić podnio zahtjev da se evidentira kao krajnji kupac na mjernom mjestu ED broj 85041305, u ulici Meše Selimovića 12-B, u Banjoj Luci, zbog promjene vlasništva, uz koju je priložio dokumentaciju o vlasništvu. Dana 22.01.2021. godine, ovlašćeni radnici protivne strane su izvršili kontrolu mjernog mjesta, kojom je utvrđeno i zapisnički konstatovano da je na objektu podnosioca zahtjeva postojala neovlašćena potrošnja električne energije u vidu potrošnje električne energije bez mjernih uređaja ili mimo njih. Protivna strana je obrazložila strukturu računa za neovlašćeno utrošenu električnu energiju u iznosu od 2.617,01 KM, te je navela pravni osnov za obračun neovlašćeno utrošene električne energije, koji je dostavljen podnosiocu zahtjeva. Uz izjašnjenje je, kao dokazna podloga, priložena dokumentacija kojom je raspolagala protivna strana.

Regulatorna komisija je ocijenila da su stranke pribavile dovoljno dokaza na osnovu kojih se moglo pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i donijeti pravedna odluka i bez posebnog saslušanja stranaka i dodatnog prikupljanja i izvođenja dokaza, te je, na 1. redovnoj sjednici, održanoj 20.05.2021. godine, u Trebinju, donijela zaključak da se u ovom sporu donese odluka u skraćenom postupku. Na istoj redovnoj sjednici, Regulatorna komisija je utvrdila i nacrt rješenja u ovom postupku. Zaključak i nacrt rješenja su dostavljeni strankama, te je ostavljena mogućnost da stranke u roku od osam dana dostave komentare na navedene akte. Na internet stranici i oglasnoj tabli Regulatorne komisije objavljeno je obavještenje za javnost o rješavanju spora u skraćenom postupku, te je strankama ostavljen rok od osam dana za dostavljanje komentara na ove akte. U ostavljenom roku, podnosilac zahtjeva je dostavio komentare na zaključak i nacrt rješenja, u kojima su uglavnom ponovljeni navodi iz zahtjeva, a koji su se odnosili na skraćeni postupak, te okolnosti kupoprodaje objekta, promjene krajnjeg kupca na ovom mjernom mjestu, neovlašćene potrošnje, obračuna neovlašćene potrošnje i računa za mart 2021. godine.

Izvršen je uvid u cjelokupan spis, a posebno: Zahtjev podnosioca od 11.03.2021. godine sa priložima; Izjašnjenje protivne strane broj 2740/21 od 13.04.2021. godine; Nalog za rad broj 18309/1390544 od 18.05.2020. godine; Zapisnik o kontroli mjernog mjesta 001/89144 od 18.05.2020. godine; Nalog za rad broj 23834/1438559 od 20.01.2021. godine; Zapisnik o kontroli mjernog mjesta 001/101577 od 20.01.2021. godine; Zapisnik o kontroli mjernog mjesta 001/101588 od 22.01.2021. godine; Zapisnik o zamjeni brojila i plombiranju 001/73895 od 22.01.2021. godine; Zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije broj 001/09459 od 22.01.2021. godine; Nalog za rad broj 24080/1441412 od 09.02.2021. godine; Zapisnik o kontroli mjernog mjesta 001/101626 od 09.02.2021. godine; Rješenje Republičke Uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove broj 21.11-952.3-1353/2020 od 21.12.2020. godine; Izvod iz knjige uložених ugovora od 04.01.2021. godine; Zahtjev krajnjeg kupca električne energije od 04.01.2021. godine; Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-19992818-8751-14792 od 31.01.2021. godine; Detaljne podatke o obračunskim parametrima neovlašćene potrošnje; Dostavu obračuna o neovlašćeno preuzetoj električnoj energiji broj 1079/21 od 31.01.2021. godine; Prigovor podnosioca zahtjeva od 13.02.2021. godine; Odgovor protivne strane broj 1079/21 od 19.02.2021. godine; Obavještenje o isključenju od 25.02.2021. godine; Prigovor podnosioca zahtjeva od 04.03.2021. godine; Rješenje o elektroenergetskoj saglasnosti broj 4459/2009 od 17.08.2009. godine; Ugovor o priključenju broj 4459/2009 od 17.08.2009. godine; Ugovor o javnom snabdijevanju broj 30/21-42 od 29.01.2021. godine; Račune za decembar 2020. godine, januar i februar 2021. godine; Čitačke liste,

Finansijsku karticu, Energetsku karticu za ovo mjerno mjesto i komentare podnosioca od 31.05.2021. godine.

Nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, izjašnjenja protivne strane i nakon izvršene ocjene prikupljenih dokaza, kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti, kao i na osnovu rezultata cjelokupnog postupka, utvrđene su sljedeće odlučne činjenice:

- Podnosilac zahtjeva je, na osnovu Ugovora o kupoprodaji broj OPU-62/2020 od 11.11.2020. godine, postao vlasnik poslovnog prostora kao posebnog dijela zgrade u ulici Meše Selimovića 12A u Banjoj Luci.
- Podnosilac je dana 04.01.2021. godine podnio zahtjev protivnoj strani, te je evidentiran kod protivne strane kao krajnji kupac električne energije na mjernom mjestu ED broj 85041305, u ulici Meše Selimovića 12-B, u Banjoj Luci, u kategoriji potrošnje "Ostala potrošnja na niskom naponu" - 2. tarifna grupa;
- Dana 20.01.2021. godine, ovlaštene radnici protivne strane su izvršili kontrolu mjernog mjesta podnosioca zahtjeva ED broj 85041305 i tom prilikom utvrdili i zapisnički konstatovali da je istekao baždarni žig na brojilu, da je brojilo potrebno zamijeniti, te da je mjerno mjesto uredno;
- Dana 22.01.2021. godine, ovlaštene radnici protivne strane su izvršili kontrolu mjernog mjesta podnosioca zahtjeva ED broj 85041305 i tom prilikom su izvršili zamjenu brojila, zbog isteka važnosti baždarnog žiga, pri čemu je skinuto brojilo broj 171669, a postavljeno brojilo broj 181318;
- Dana 22.01.2021. godine, prilikom kontrole priključnog voda u mjerno razvodnom ormaru, ovlaštene radnici protivne strane su utvrdili i zapisnički konstatovali da se jedna prostorija u poslovnom prostoru podnosioca zahtjeva napajala mimo mjerenja, direktno sa mjerno razvodnog ormara u stubištu zgrade, trofaznim kablom $4 \times 10 \text{ mm}^2$ – Cu, sa tri topljiva osigurača $3 \times 35 \text{ A}$;
- Protivna strana je sačinila i podnosiocu zahtjeva dostavila Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-19992818-8751-14792 od 31.01.2021. godine u iznosu od 2.617,01 KM;
- Podnosilac zahtjeva je na ovaj račun podnio prigovor protivnoj strani, a protivna strana je podnosiocu dostavila obrazloženi odgovor, u kojem je konstatovano da je podneseni prigovor neosnovan.

Na osnovu izvedenih dokaza i utvrđenog činjeničnog stanja utvrđeno je da je na objektu podnosioca zahtjeva postojala neovlašćena potrošnja električne energije, odnosno da je bez elektroenergetske saglasnosti postavljen vod, preko kojega je omogućena potrošnja električne energije bez mjernih uređaja ili mimo njih, u smislu odredbi člana 84. stav 1. i stav 2. tačka 3. Zakona o električnoj energiji (u daljem tekstu: Zakon) i člana 89. stav 1. tačka v. Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom – u daljem tekstu: Opšti uslovi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 90/12 i 81/19).

Uvidom u Nalog za rad broj 23834/1438559 od 20.01.2021. godine i Zapisnik o kontroli mjernog mjesta 001/101577 od 20.01.2021. godine utvrđeno je da su dana 20.01.2021. godine, ovlaštene radnici protivne strane izvršili kontrolu mjernog mjesta podnosioca zahtjeva ED broj 85041305 u ulici Meše Selimovića 12-B, u Banjoj Luci i tom prilikom utvrdili da je istekao baždarni žig na brojilu, da je brojilo potrebno zamijeniti, te da je mjerno mjesto uredno. Na osnovu uvida u Zapisnik o kontroli mjernog mjesta 001/101588 od 22.01.2021. godine, Zapisnik o zamjeni brojila i plombiranju 001/73895 od 22.01.2021. godine, Zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije broj 001/09459 od 22.01.2021. godine i Izjašnjenja protivne strane broj 2740/21 od 13.04.2021. godine

utvrđeno je da su dana 22.01.2021. godine, ovlaštene radnici protivne strane izvršili kontrolu mjernog mjesta podnosioca zahtjeva ED broj 85041305 i zamjenu brojila, zbog isteka važnosti baždarnog žiga. Tom prilikom je skinuto brojilo broj 171669, a postavljeno brojilo broj 181318. Ovlaštene radnici protivne strane su tada izvršili i kontrolu priključnog voda u mjerno razvodnom ormaru i utvrdili da se jedna prostorija u poslovnom prostoru podnosioca zahtjeva napajala mimo mjerenja, direktno sa mjerno razvodnog ormara u stubištu zgrade, trofaznim kablom 4x10 mm² – Cu, sa tri topljiva osigurača 3x35 A. Ove činjenice nesumnjivo potvrđuju da je neovlašćenim radnjama na ovom mjernom mjestu, tehnički omogućeno da se električna energija preuzima sa mreže, bez mjerenja, odnosno mimo mjernih uređaja, u smislu navedenih odredbi Zakona i Opštih uslova. Iako je priključni vod za ovo mjerno mjesto monofazni i podnosilac je u svom zahtjevu priznao da se u poslovnom prostoru nalazila i jedna trofazna utičnica. Ova utičnica, kao i ostale utičnice u poslovnom prostoru, se napajala električnom energijom preko trofaznog kabla 4x10 mm² – Cu, mimo mjerenja, kao što je u zapisniku o utvrđivanju neovlašćene potrošnje i konstatovano. Zbog toga su tvrdnje podnosioca u samom zahtjevu i podnesenim komentarima da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno i da treba staviti van snage Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju, u cjelosti neosnovane.

Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje, protivna strana je pravilno sačinila Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-19992818-8751-14792 od 31.01.2021. godine u iznosu od 2.617,01 KM. Period neovlašćene potrošnje je pravilno utvrđen u trajanju od 11.11.2020. godine do 22.01.2021. godine, na osnovu odredbe člana 86. 5. Zakona i člana 90. stav 3. Opštih uslova, imajući u vidu činjenicu da se nije mogao utvrditi početak neovlašćene potrošnje, te činjenicu da u tom periodu nije bilo kontrole mjernog mjesta, kojom je utvrđena ispravnost na priključnom vodu u smislu odredbe člana 86. stav 3. i 4. Zakona. Naime, kontrolom od 20.01.2021. godine je kontrolisano mjerno mjesto i tom prilikom je utvrđeno da je stanje na mjernom mjestu ispravno. Međutim, neovlašćene radnje nisu počinjene na mjernom mjestu, već prije mjernog mjesta na priključnom vodu, a kontrola priključnog voda nije vršena dana 20.01.2021. godine, već dana 22.01.2021. godine, kada je i otkrivena neovlašćena potrošnja. Početak perioda neovlašćene potrošnje, koji je korišćen za obračun, je određen na dan 11.11.2020. godine, kada je zaključen ugovor o kupoprodaji predmetnog poslovnog prostora, a što je utvrđeno na osnovu Rješenja Republičke Uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove broj 21.11-952.3-1353/2020 od 21.12.2020. godine. S obzirom na ove činjenice period neovlašćene potrošnje je pravilno utvrđen u trajanju od 11.11.2020. godine do 22.01.2021. godine. Na osnovu odredbi člana 52. stav 2. – 7. Opštih uslova, za razgraničenje obaveza između krajnjeg kupca, odnosno vlasnika objekta i njegovog prethodnika i za utvrđivanje perioda neovlašćene potrošnje nije od značaja vrijeme kada je podnesen zahtjev za promjenu krajnjeg kupca, tj. 04.01.2021. godine. Takođe nije od značaja za odlučivanje ni činjenica da je, na osnovu navedenog rješenja, dana 17.12.2020. godine upisano vlasništvo u knjigu uloženi ugovora na ime podnosioca zahtjeva, što je utvrđeno na osnovu uvida u Izvod iz knjige uloženi ugovora broj 21.11-952.3-3678064/2021 od 04.01.2021. godine.

Odredbama člana 52. stav 2. – 7. Opštih uslova propisano je na koji način se vrši razgraničenje obaveza povodom isporučene električne energije između starog i novog vlasnika objekta. U ovom slučaju su i stari i novi vlasnik objekta propustili da blagovremeno izvrše obaveze utvrđene odredbama člana 52. stav 2. – 5. Opštih uslova. Zbog toga su se morale primjeniti odredbe člana 52. stav 6. i 7. Opštih uslova, kako bi se izvršilo razgraničenje obaveza povodom isporuke električne energije između starog i novog vlasnika, pa tako i obaveze koje su proizašle iz utvrđene neovlašćene potrošnje električne energije. Zbog toga je kao početak neovlašćene potrošnje trebalo uzeti upravo 11.11.2020. godine kada je zaključen ugovor o kupoprodaji objekta, a u smislu odredbe člana 52. stav 7. Opštih uslova. Imajući u vidu vrijeme zaključenja ugovora, a na osnovu

ovih odredbi Opštih uslova neosnovani su navodi podnosioca u zahtjevu i podnesenim komentarima, koji se odnose na utvrđivanje perioda neovlašćene potrošnje i na sami obračun.

S obzirom da se radi o vidu neovlašćene potrošnje iz odredbe člana 84. stav 1. i stav 2. tačka 3. Zakona i člana 89. stav 1. tačka v) Opštih uslova, obračunska snaga je utvrđena na osnovu odredbe člana 91. stav 2. tačka a. Opštih uslova, odnosno kao proizvod nominalne struje osigurača 3x35 A i nominalnog napona, te je ista utvrđena u iznosu od 24,15 kW. Ukupna količina neovlašćeno utrošene električne energije je utvrđena kao proizvod obračunske snage, broja dana u mjesecu i broja časova u periodu neovlašćene potrošnje, na osnovu odredbe člana 91. stav 2. tačka b. podtačka 1. Opštih uslova. Na ovako utvrđenu količinu električne energije su primijenjeni odgovarajući tarifni stavovi za kategoriju potrošnje „ostala potrošnja na niskom naponu“ u skladu sa odredbom člana 92. stav 2. tačka b. Opštih uslova. Zbog toga se nisu mogli prihvatiti komentari podnosioca koji su se odnosili na osporavanje obračuna neovlašćene potrošnje.

Što se tiče prigovora na provođenje skraćenog postupka u cjelosti su se ispunili uslovi za provođenje skraćenog postupka u smislu odredbe člana 32. stav 5. Zakona o električnoj energiji i odredbe člana 71. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi. Naime, prema navedenoj zakonskoj odredbi omogućeno je podnosiocu zahtjeva da se izjasni o navodima u izjašnjenju protivne strane, te o zaključku o sprovođenju skraćenog postupka i nacrtu rješenja. Takođe, stranke su podnijele dokaze, na osnovu kojih se moglo pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje u smislu odredbe člana 71. tačka a. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi.

Na osnovu odredbe člana 49. stav 1. Zakona, operator distributivnog sistema – distributer je odgovoran za rad (pogon), upravljanje, održavanje i razvoj distributivne mreže, odnosno za obavljanje djelatnosti distributije električne energije, kao djelatnosti od opšteg interesa u smislu odredbe člana 11. stav 1. Zakona o energetici ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 49/09). Imajući u vidu navedene odredbe, neovlašćena potrošnja električne energije predstavlja grubo kršenje propisa iz oblasti energetike, budući da na osnovu ove odredbe, jedino ovlašćeni distributer može da preduzima radnje na elektrodistributivnoj mreži, priključku i mjernom mjestu. Iz ovih odredbi proizilazi da nije dozvoljeno preduzimanje radnje na elektrodistributivnoj mreži od strane neovlašćenih lica, pa prema tome svako neovlašćeno djelovanje na priključku, elektrodistributivnoj mreži ili mjernom mjestu predstavlja neovlašćenu potrošnju u smislu odredbe člana 84. stav 1. i stav 2. Zakona i člana 89. stav 1. Opštih uslova. Odgovornost za preduzimanje neovlašćenih radnji na mjernom mjestu se ne utvrđuje u ovom postupku, budući da se neovlašćenim radnjama na elektrodistributivnoj mreži stiču obilježja posebnih krivičnih djela, koja se gone po službenoj dužnosti, od strane nadležnih organa. Za odlučivanje o zahtjevu, odlučne su činjenice o zatečenom stanju na mjernom mjestu i priključku, što je u ovom slučaju nesumnjivo utvrdio operator distributivnog sistema, u okviru ovlašćenja u smislu odredbe člana 49. stav 1. i člana 90. stav 5. Zakona o električnoj energiji. Zbog toga iznos računa za mart 2021. godine, na osnovu navedenih odredbi Zakona o električnoj energiji i Opštih uslova, nije od važnosti za utvrđivanje neovlašćene potrošnje niti obračuna za neovlašćeno utrošenu električnu energiju.

Za utvrđivanje obaveze plaćanja iznosa neovlašćeno preuzete električne energije, u skladu sa naprijed navedenim odredbama Opštih uslova, relevantna je činjenica da je zatečeno stanje na mjernom mjestu tehnički omogućavalo preuzimanje električne energije sa elektrodistributivne mreže bez mjernih uređaja ili mimo njih, odnosno korišćenje električne energije bez mjerenja. S obzirom na utvrđeno činjenično stanje podnosilac zahtjeva je dužan protivnoj strani platiti obračunati iznos neovlašćene potrošnje na osnovu odredbe

člana 86. stav 1. i 2. Zakona.

Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje, kao i navedeni pravni osnov, utvrđeno je da je zahtjev podnosioca, kojim osporava obračun neovlašteno preuzete električne energije sa mreže u iznosu od 2.617,01 KM, u cjelosti neosnovan, te je odlučeno kao u dispozitivu ovoga rješenja.

Pravna pouka zasniva se na odredbi člana 25. stav 2. Zakona o energetici ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 49/09) i odredbama člana 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka: Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudu u Trebinju u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Predsjednik

Vladislav Vladičić